

1V Opiniepanel Rapport

6 maart 2020
Jeroen Kester

Onderzoek: Van 130 naar 100

Samenvatting

Helpt dagelijkse weggebruikers negeert snelheidsverlaging

De snelheidsverlaging van 130 naar 100 kilometer per uur kan op weinig steun rekenen van de dagelijkse weggebruikers. Zij zijn in meerderheid tegen en zeggen ook stug 130 te blijven rijden waar dat kan.

Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder ruim 33.000 leden van het Opiniepanel, waarvan ruim 30.000 automobilisten. Het kabinet besloot in oktober de limiet op snelwegen overdag te verlagen van 130 naar 100 kilometer per uur. Den Haag verwacht hiermee de stikstofuitstoot te beperken en zo de bouw weer op gang te brengen.

'We schieten er letterlijk en figuurlijk niks mee op'

De steun voor de nieuwe snelheidslimiet hangt sterk af van aan wie je het vraagt. Van de mensen die iedere dag de weg op moeten, vindt 61 procent dit een slechte zaak. De meesten daarvan denken dat het onveiliger wordt en ze langer onderweg zijn. Anderen zijn principieel tegen, want "dit is een maatregel voor de Bühne. We schieten er letterlijk en figuurlijk niks mee op en het kost ook nog veel tijd én geld".

De meeste niet-dagelijkse weggebruikers (56 procent) zijn juist vóór de snelheidsverlaging. Een ondervraagde zegt: "100 is snel genoeg en al helemaal in een klein land als Nederland. Het rustiger rijden zorgt voor betere doorstroom dus misschien ben je zelfs sneller op je bestemming."⁹

Helpt dagelijkse weggebruikers gaat zich niet aan 100 houden

Opvallend is dat bijna de helft van de dagelijkse weggebruikers (46 procent) zich niet zegt te gaan houden aan de nieuwe snelheidslimiet. Een deel moet er simpelweg aan wennen maar veel automobilisten houden uit principe hun voet op het gas. "Als ik een lege linkerbaan zie, blijft het aantrekkelijk om daar gas op te geven als ik haast heb", zegt een panellid.

Of automobilisten zich uiteindelijk laten afremmen, hangt af van de handhaving op de nieuwe snelheid. Veel van hen vertrouwen op apps die hen waarschuwen als zij harder rijden dan 100. "Ik zal altijd harder dan 100 rijden, behalve als Flitsmeister een mobiele flitser aangeeft." Weggebruikers die zo'n app niet gebruiken, blijven stug doorrijden tot de stapel boetes op de mat te hoog wordt.

Trajectcontroles op alle snelwegen meest effectief

De vraag is of de overheid genoeg middelen heeft om te handhaven op de nieuwe snelheid. GroenLinks opperde trajectcontroles op alle snelwegen om daarvoor te zorgen. De meeste ondervraagden (58 procent) denken ook dat dit de meest effectieve manier is. ⁸Zonder trajectcontroles heeft deze regel überhaupt geen zin en komen de Mercedesen en Audi's je voorbij alsof je stilstaat.⁹

Een ander voorstel van GroenLinks is om de verlaging ook 's nachts in te voeren. De overheid houdt tussen 7 uur 's avonds en 6 uur 's ochtends wel vast aan 130 kilometer per uur waar dat kan. Het idee van GroenLinks kan op weinig bijval rekenen van mensen in het land. 64 procent van alle ondervraagden, dus ook niet-automobilisten, vinden het "een goed compromis voor de snelheidsverlaging overdag".

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Achtergrondvragen

Heb je een (geldig) autorijbewijs?

Ja: 91%

Nee: 9%

De volgende vragen zijn alleen gesteld aan mensen met een rijbewijs

Hoe vaak maak je gebruik van een auto op de openbare weg?

Dagelijks: 51%

Een paar keer per week: 34%

Eens per week: 5%

Een paar keer per maand: 5%

Minder dan een paar keer per maand: 4%

Weet niet / geen mening: 1%

Hoe vaak kom je met de auto op de volgende plekken?

	Vaak	Regelmatig	Soms	(Bijna) nooit
Op Nederlandse snelwegen	41%	36%	9%	14%
Op provinciale wegen (N-wegen)	50%	36%	11%	3%
In de binnensteden van Amsterdam, Rotterdam, Utrecht of Den Haag	9%	11%	25%	55%
In andere binnensteden	14%	23%	42%	22%

Hoeveel kilometer rijd je op een gemiddelde doordeweekse werkdag op de snelweg?

Geen: 16%

1-30 kilometer: 32%

31-60 kilometer: 17%

61-90 kilometer: 8%

91-120 kilometer: 13%

Meer dan 120 kilometer: 11%

Ik kom niet op snelwegen / geen antwoord: 4%

Welk van onderstaande uitspraken past het beste bij jouw rijstijl? Ik rijd op snelwegen over het algemeen...

... veel harder dan de toegestane snelheid: 3%

... iets harder dan de toegestane snelheid: 48%

... precies de toegestane snelheid: 33%

... iets langzamer dan de toegestane snelheid: 13%

... veel langzamer dan de toegestane snelheid: 1%

Ik kom niet op snelwegen / geen antwoord: 2%

Heb je het afgelopen jaar als autobestuurder boetes gekregen voor te hard rijden?

Zo ja, hoeveel?

Nee, geen enkele: 79%

Ja, 1-2 boetes: 18%

Ja, 3-5 boetes: 1%

Ja, meer dan 5 boetes: 0%

Ik kom niet op snelwegen / geen antwoord: 2%

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Pijn bij dagelijkse weggebruiker over nieuwe snelheidslimiet

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen met een rijbewijs

Gebruik je een navigatiesysteem of app die tijdens het rijden aangeeft of je te hard rijdt?

Ja, (bijna) altijd: 20%

Ja, meestal: 13%

Ja, soms: 20%

Nee, (bijna) nooit: 46%

Weet ik niet / geen antwoord: 1%

De volgende vragen zijn aan alle ondervraagden gesteld

Verlaging maximumsnelheid snelwegen

Om de stikstofuitstoot in Nederland terug te dringen, heeft het kabinet besloten de maximumsnelheid op Nederlandse snelwegen te verlagen van 130 naar 100 kilometer per uur. Tussen 7 uur 's avonds en 6 uur 's morgens blijft 130 kilometer per uur wel mogelijk waar dat toegestaan was. De snelheidsverlaging gaat vanaf 16 maart in.

Vind je het een goede of slechte zaak dat de maximumsnelheid op snelwegen overdag wordt verlaagd naar 100 kilometer per uur?

Goede zaak: 46%

Slechte zaak: 46%

Weet niet / geen mening: 8%

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Steun voor nachtelijke snelheidslimiet van 130

Er zijn partijen die vinden dat de maximumsnelheid ook tussen 7 uur 's avonds en 6 uur 's ochtends naar 100 kilometer per uur gaat. Zij denken dat daarmee nog meer stikstofuitstoot kan worden bespaard. Anderen vinden de hogere snelheidslimiet in de nacht een redelijke compensatie voor de snelheidsverlaging overdag. Zij willen de maximumsnelheid in de nacht op 130 kilometer per uur houden.

Wat vind jij: de maximumsnelheid moet tussen 7 uur 's avonds en 6 uur 's ochtends...

... 130 kilometer per uur blijven waar dat mogelijk is: 64%

... 100 kilometer per uur worden: 30%

Weet niet / geen mening: 6%

Controle of niet Verkeerspsychologen verwachten dat, zeker direct na de invoering, lang niet alle weggebruikers zich zullen houden aan de nieuwe snelheidslimiet van 100 kilometer per uur.

Welke van onderstaande maatregelen helpen volgens jou het beste om weggebruikers zich te laten houden aan de nieuwe snelheidslimiet?

Meer politie de snelweg om te controleren: 34%

Trajectcontroles op alle snelwegen: 58%

Een voorlichtingscampagne vanuit de overheid over de nieuwe snelheid: 20%

Hogere boetes voor te hard rijden: 29%

Anders: 7%

Geen enkele, ik denk dat mensen mensen vanuit zichzelf op hun snelheid letten: 15%

Weet niet / geen mening: 5%

Er blijkt een groot contrast tussen dagelijkse en niet-dagelijkse weggebruikers. De eerste groep is in meerderheid (61%) tegen de snelheidsverlaging; de tweede groep in meerderheid (56%) voor. Dagelijkse weggebruikers zijn tegen om praktische én principiële redenen. Ze denken langer onderweg te zijn en zijn sceptisch over de milieuwinst van de maatregel. Ook jongere bestuurders zijn negatiever over de maatregel. Beide groepen vinden het wel een goede zaak dat de nachtelijke snelheidslimiet 130 kilometer per uur blijft.

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Helpt dagelijkse weggebruikers zal zich niet aan nieuwe limiet houden

De volgende vragen zijn alleen gesteld aan mensen met een rijbewijs

Denk je dat je je direct na invoering van de snelheidsverlaging zult houden aan de nieuwe maximumsnelheid van 100 kilometer per uur?

	Alle weggebruikers	Dagelijkse weggebruikers	Niet-dagelijkse weggebruikers
Dat denk ik wel	63%	52%	74%
Dat denk ik niet	34%	46%	22%
Weet niet / geen mening	3%	2%	4%

Wanneer verwacht je zelf gewend te zijn om op Nederlandse snelwegen maximaal 100 kilometer per uur te rijden?

Vrijwel direct na de invoering: 44%

Na een paar dagen: 10%

Na een paar weken: 11%

Na een paar maanden: 7%

Na een half jaar: 2%

Na een jaar: 10%

Weet niet / geen mening: 15%

Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Eens	Oneens	Weet niet
130 kilometer per uur rijden geeft voor mij een gevoel van vrijheid.'	37%	54%	8%
Ik verwacht zelf sneller afgeleid te zijn als ik 100 kilometer per uur mag rijden dan wanneer ik 130 mag.'	44%	50%	6%
Ik denk dat autobestuurders veiliger gaan rijden als ze maximaal 100 kilometer per uur mogen.'	36%	55%	10%

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Meeste rijden langzamer uit angst voor boete; milieu minder belangrijk

Een grote groep dagelijkse weggebruikers (46 procent) zegt zich niet te gaan houden aan de nieuwe snelheidslimiet. Een deel moet er simpelweg aan wennen maar veel automobilisten houden uit principe hun voet op het gas. "Als ik een lege linkerbaan zie, blijft het aantrekkelijk om daar gas op te geven als ik haast heb", zegt een panellid.

Of automobilisten zich uiteindelijk laten afremmen, hangt af van de handhaving op de nieuwe snelheid. Veel van hen vertrouwen op apps die hen waarschuwen als zij harder rijden dan 100. "Ik zal altijd harder dan 100 rijden, behalve als Flitsmeister een mobiele flitser aangeeft." Weggebruikers die zo'n app niet gebruiken, blijven stug doorrijden tot de stapel boetes op de mat te hoog wordt.

Wat zijn de belangrijkste redenen voor jou om je te houden aan de nieuwe maximumsnelheid van 100 kilometer per uur?

Het is verplicht: 48%

Het is beter voor het milieu: 36%

Het is veiliger voor mij: 23%

Het is veiliger voor anderen: 21%

Ik wil geen bekeuring: 66%

Het scheelt benzine (en is dus goedkoper): 34%

Ik heb geen haast: 28%

Anders: 3%

Weet niet / geen mening: 3%

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Automobilisten onderschatten brandstofbesparing door snelheidsverlaging

Als je een inschatting moet maken: hoeveel procent minder brandstof denk je zelf te verbruiken door de snelheidsverlaging van 130 naar 100 kilometer per uur?

Als je geen auto hebt of een elektrische auto rijdt, kun je het vak leeg laten en doorgaan naar de volgende vraag.

Gemiddeld denken automobilisten 10 procent minder te aan brandstof te verbruiken met de snelheidsverlaging. Volgens een ruwe schatting van hoogleraar Van Wee verbruiken auto's 30 procent méér brandstof bij 130 dan bij 100 kilometer per uur. Automobilisten onderschatten dus de brandstofbesparing die de snelheidsverlaging oplevert.

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen die bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen op de VVD hebben gestemd (n=5.063).

De VVD is nog altijd voorstander van een maximumsnelheid van 130 kilometer per uur, maar besloot dat de snelheidsverlaging samen met coalitiegenoten CDA, D66 en ChristenUnie nodig was in de huidige stikstofcrisis. Door de snelheidsbeperking komt er volgens het kabinet weer ruimte om huizen te bouwen.

Heeft deze maatregel wel of geen invloed op jouw partijvoorkeur? Door deze maatregel...

... stap ik niet over naar een andere partij dan de VVD: 50%

... twijfel ik over mijn partijkeuze voor de VVD: 14%

... stap ik van de VVD over naar een andere partij: 10%

Ik had voor deze maatregel al een andere partijvoorkeur dan de VVD: 19%

Weet niet / geen mening: 7%

Snelheid omlaag van 130 naar 100

Geen steun voor snelheidsverlaging provinciale wegen

Deze vraag is gesteld aan alle ondervraagden

Snelheid op provinciewegen

Er wordt ook gesproken over een verlaging van de maximumsnelheid op provinciale wegen (of N-wegen), in veel gevallen van 80 naar 60 kilometer per uur.

In tegenstelling tot de snelheidsbeperking op snelwegen zou deze maatregel volgens experts juist leiden tot méér stikstofuitstoot. Anderen vinden dat het wel ingevoerd moet worden omdat het de wegen veiliger zou maken.

Vind je het een goed of slecht plan als op provinciale wegen bij jou in de buurt de snelheid wordt verlaagd van 80 naar 60 kilometer per uur?

Goed plan: 16%

Slecht plan: 73%

Weet niet / geen mening: 10%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden tussen 3 en 5 maart 2020. Aan het onderzoek deden 33.136 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee, waarvan 30.012 een geldig rijbewijs hebben. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester: jeroen.kester@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 65.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

